

Ημέρα	Ώρα	Μέσο	Δημοσιογράφος	Ημερομηνία
Δευτέρα	10:00 πμ	Ραδιόφωνο ΣΚΑΪ	Μπάμπης Παπαδημητρίου / Πάσχος Μανδραβέλης	21/01/2008

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Ο κ. Γιάννης Μαυρήs είναι κοντά μου. Γιάννη καλή σου ημέρα.

Γ. Μαυρήs: Καλημέρα Μπάμπη.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Και έχουμε το Βαρόμετρο του μηνός Ιανουαρίου, το οποίο έχει εξαιρετικά σημαντικά στοιχεία και θα κληθείς βεβαίως, να μου δώσεις και ορισμένες εξηγήσεις. Αλλά, σίγουρα το γενικό συμπέρασμα για αυτόν τον μήνα, και για όλους τους μήνες που ακολούθησαν την ημέρα των εκλογών, είναι ότι δείχνει ότι έχουμε γίνει δυτική χώρα εντελώς. Ψηφίζουμε και μετά δεν μας αρέσει αυτό που κάναμε.

Γ. Μαυρήs: Είναι ένδειξη δυτικού πολιτισμού αυτό;

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Ναι, το έχουν αυτό. Ξέρεις δεν τους αρέσει και αυτοί έχουν βαρεθεί λίγο. Έχουν κουραστεί με άλλον τρόπο από ότι εμείς, αλλά όλοι αναζητούνε και αναζητούμε, και γι' αυτό και έχουμε και πολλά κοινά με τους υπόλοιπους ευρωπαίους, σας βεβαιώ, και πολύ λιγότερα με εκείνους με τους οποίους ασχολούμαστε, ότι έχουμε μία αντίληψη πολύ καλή του κράτους με μία διαφορά, ότι οι Γερμανοί, οι Γάλλοι...

Γ. Μαυρήs: Εκεί υπάρχει κράτος

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Το έχουν και γκρινιάζουν διότι δεν κάνει τη δουλειά του τόσο καλά όσο θα έπρεπε, ενώ εμείς είμαστε πάντοτε εν τω γίνεσθαι και ότι το φτιάχνουμε, αλλά έχουμε πολλά περισσότερα από όσα φανταζόμασταν. Αυτό βλέπω κάθε φορά που έχω την ευκαιρία να συζητήσω, όχι να πάω απλώς μια βόλτα, ούτε να πάω να κάνω shopping, βεβαίως, αλλά να συζητήσω, και εδώ είχα την ευκαιρία να συζητήσω με πολλούς συναδέλφους δημοσιογράφους, σοβαρούς ανθρώπους μιλάμε, δημοσιογράφους πραγματικούς και όχι στο περίπου, και επομένως, πολλά θα πούμε, θα τα ακούσεις και συ Γιάννη ελπίζω, αλλά θα τα πούμε από αύριο. Τώρα, το βαρόμετρο δείχνει το εξής: 74% από εμάς, λένε ότι η χώρα κινείται σε λανθασμένη κατεύθυνση. Είναι πολύ;

Γ. Μαυρήs: Νομίζω ότι είναι πολύ. Πάρα πολύ για την ακρίβεια.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Είναι πολύ, αλλά και η εξέλιξη, θέλω να πω, ολοένα είναι και περισσότερη βλέπουμε.

Γ. Μαυρή: Η εξέλιξη μετά τις εκλογές είναι εντυπωσιακά γραμμική, θα έλεγα, και επιδεινώθηκε η κατάσταση, το γενικό κλίμα, σχεδόν συστηματικά. Αυτά τα επίπεδα δυσαρέσκειας έχουν να εμφανιστούνε πάρα πολλά χρόνια στη χώρα μας και, θα έλεγα, ότι θυμίζουν αρκετά τα τέλη της δεκαετίας του '90.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Όπου πάλι η χώρα βρισκόταν σε μία κρίση τρομακτική.

Γ. Μαυρή: Με διαφορετικούς, βέβαια, όρους και ρυθμούς αλλά σίγουρα σε επίπεδο σύγκρισης το κλίμα το αρνητικό, το νοσηρό θυμίζει εκείνη την περίοδο. Και, βεβαίως, νομίζω σημασία έχει ότι συνεχίζεται αυτή η τάση, πέντε μήνες μετά τις εκλογές, συνεχίζεται αδιάλειπτα που νομίζω ότι συνιστά ένα σοβαρό στοιχείο διαφοροποίησης της πολιτικής συγκυρίας.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Εντάξει Γιάννη Μαυρή, το Σεπτέμβριο του 2007, πριν μερικούς μήνες δηλαδή, το 50%, ένας στους δύο έλεγε ότι δεν πάμε καλά, με λίγα λόγια, τον επόμενο μήνα αυτό πήγε στο 55%, τον μεθεπόμενο στο 61%, τον Νοέμβριο. Λέγαμε τότε, θυμάμαι, ότι είναι η δυσαρέσκεια γιατί ερχόταν η ώρα να συζητηθούν δυσάρεστα πράγματα, π.χ. ασφαλιστικό. Αυτό συνεχίστηκε, πήγε στο 69% το Δεκέμβριο και το βρίσκεις τώρα τον Ιανουάριο στο 74%.

Γ. Μαυρή: Ναι, παρά το γεγονός Μπάμπη, ότι η περίοδος των εορτών πάντα σηματοδοτεί μια ύφεση. Εδώ, λόγω της περίφημης υπόθεσης Ζαχόπουλου και ότι αυτό συνεπάγεται, αυτό τελικά δεν λειτούργησε. Δεν υπήρξε ύφεση δηλαδή στην περίοδο των εορτών.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Πάντως τρεις στους τέσσερις Έλληνες θεωρούν ότι δεν πάμε καλά.

Γ. Μαυρή: Δεν είναι σωστή η κατεύθυνση στην οποία βαδίζουμε. Είναι ένας γενικός δείκτης αποτίμησης του πολιτικού κλίματος.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Στο επόμενο που αφορά τους πολιτικούς αρχηγούς, θες να πάμε σε αυτό Γιάννη Μαυρή;

Γ. Μαυρή: Ναι, βεβαίως.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Πολύ ωραία. Σε αυτό που αφορά λοιπόν τους πολιτικούς αρχηγούς, τα πράγματα δεν έχουν μεγάλες διαφοροποιήσεις. Ο κ. Αλαβάνος παραμένει στην κορυφή.

Γ. Μαυρή: Έχει περάσει εδώ και λίγο καιρό πρώτος. Ήταν και το Νοέμβριο. Έχει περάσει με 55% θετικές κρίσεις.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Να θυμίσουμε στους ακροατές μας ότι εδώ μετράτε τις θετικές και τις αρνητικές κρίσεις.

Γ. Μαυρή: Τι γνώμη έχετε. Θετική, ή αρνητική. Ο κ. Αλαβάνος είναι στην κορυφή. Δεύτερος παραμένει ο κ. Καραμανλής με μία μικρή μείωση στο 50%, από 52%, αλλά με αυξημένες αρνητικές κρίσεις 46%, εδώ θα επανέλθουμε, γιατί έχει σημασία.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Ήταν στο 43%.

Γ. Μαυρή: Ήταν στο 43% αλλά αυτό το ποσοστό είναι το υψηλότερο της τελευταίας επταετίας.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Το υψηλότερο της δυσαρέσκειας.

Γ. Μαυρή: Δεν υπήρξε ποτέ τέτοιο ποσοστό κατά την περίοδο 2004-2007. Αυτά είναι ποσοστά, θα έλεγα, και πριν το 2000, αρνητικών κρίσεων. Ο κ. Παπανδρέου είναι τρίτος με σημαντική μείωση των θετικών κρίσεων. Από το 49% στο 41%, τα θετικά. Και περισσότερα αρνητικά 54%, ήταν 45%, επομένως έχει υποστεί μια επιδείνωση.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Χάνει ότι κέρδισε στη διαδικασία της επανεπιβεβαιώσής του, στην προεδρία του κόμματός του.

Γ. Μαυρή: Δεν είχε κερδίσει ιδιαίτερα, είχε δείξει τάση σταθεροποίησης. Φαίνεται ότι αυτό το στοιχείο εξαλείφεται, λόγω της κρίσης που υπάρχει.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Δεν σε καταλαβαίνω Γιάννη Μαυρή. Τείνεις να μην το θεωρείς αυτό σημαντικό.

Γ. Μαυρή: Σημαντικότερο το θεωρώ.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Πες πως είσαι σε ένα πλοίο που βυθίζεται. Εάν σταματήσει για λίγο να βυθίζεται, δηλαδή, θέλω να πω, ο ρυθμός βύθισης έχει μεγάλη σημασία. Αν για λίγο σταματήσει έχεις καιρό να κοιτάξεις καλύτερα στον ορίζοντα, μην τυχόν και φανεί κανένα άλλο πλοίο.

Γ. Μαυρή: Σύμφωνοι. Τώρα όμως έχουμε επιτάχυνση εδώ, της βύθισης.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Βλέπω ότι πλησιάζει πολύ γρήγορα ο κ. Αλαβάνος.

Γ. Μαυρή: Αυτά τα ποσοστά 55% θετικών κρίσεων για τον κ. Αλαβάνο είναι αντίστοιχα με τα ποσοστά που είχε ο κ. Κωνσταντόπουλος τις καλές περιόδους. Θυμίζουμε ότι όταν ανέλαβε ο κ. Αλαβάνος, ένα μεγάλο πρόβλημα που είχε ήταν η αναγνωρισιμότητά του. Δεν ήταν γνωστός στην κοινή γνώμη.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Η κα Παπαρήγα έχει χάσει μερικές μονάδες θετικών κρίσεων.

Γ. Μαυρή: Παραμένει πάντως στο 40% που είναι χαμηλό ποσοστό έτσι και αλλιώς. Και ο κ. Καρατζαφέρης ο οποίος έχει μια άνοδο σημαντική σε σχέση με τον Δεκέμβριο, είναι στο 37%, ενώ ήταν στο 32%, πέντε μονάδες κάτω. Στην ουσία ανοδική τάση καταγράφει ο κ. Αλαβάνος και ο κ. Καρατζαφέρης, ενώ πτωτική ο κ. Καραμανλής. Την μεγαλύτερη πτωτική τάση καταγράφουν οι κ. Παπανδρέου και κα Παπαρήγα. Αυτή είναι η εικόνα των πολιτικών αρχηγών που είναι εξίσου ένας δείκτης του γενικού πολιτικού κλίματος.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Εγώ βγάζω σαν συμπέρασμα ότι οι πολίτες κρίνουν πως τα πράγματα δεν πάνε καλά και ότι πρέπει να αναζητήσουμε σωτηρία ή στον κ. Αλαβάνο και στον κ. Καρατζαφέρη.

Γ. Μαυρή: Είναι μία ερμηνεία που δίνεις. Μπορούμε να τη συζητήσουμε μετά.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Ένα από τα ενδιαφέροντα θέματα, που θα το δούμε και τις επόμενες εβδομάδες είναι, βεβαίως, η διαδοχή στο ΣΥΡΙΖΑ, δηλαδή στον ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ.

Γ. Μαυρή: Να συμφωνήσω με την εκτίμησή σου ότι στην ουσία έχουμε μία τάση ενίσχυσης των «άκρων», δηλαδή της αριστεράς και της άκρας δεξιάς. Αυτό νομίζω ότι ήταν και ένα συμπέρασμα ανάγνωσης του εκλογικού αποτελέσματος των εκλογών του Σεπτεμβρίου. Έχουν διαμορφωθεί συγκοινωνούντα δοχεία ανάμεσα στο ΠΑΣΟΚ και στο ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ και ανάμεσα στη Νέα Δημοκρατία και το ΛΑΟΣ, τα οποία τα είχαμε εντοπίσει τουλάχιστον ένα χρόνο πριν τις εκλογές. Αυτή η τάση μετά τις εκλογές φαίνεται να διατηρείται και στην περίπτωση του ΣΥΡΙΖΑ που εμφανίζει και κατακόρυφη άνοδο.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Σε αυτό, βεβαίως, δεν μπορώ να διαφωνήσω προφανώς, έτσι γίνεται, αλλά νομίζω ότι η κοινή γνώμη επιλέγει αυτές τις δύο τάσεις, διότι δημιουργήθηκε η εντύπωση ότι είναι πιο ειλικρινείς. Ότι λένε τα πράγματα που πιστεύουν. Την πλευρά τους, ότι την λένε με μεγαλύτερο, θα έλεγα, αυθορμητισμό. Διότι, αυτό αρέσει στον κόσμο.

Γ. Μαυρή: Αρέσει και μπορεί να εισπράξει την πολιτική διαμαρτυρία ενός σημαντικού μέρους του εκλογικού σώματος στις επόμενες εκλογικές αναμετρήσεις.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Αργότερα λοιπόν θα συζητήσουμε το θέμα αυτό, αφού μας δώσεις και τις εκτιμήσεις σου για την πρόθεση ψήφου. Να πάμε τώρα στο θέμα: διαδοχή στο ΣΥΡΙΖΑ. Ρωτήσατε λοιπόν στο Βαρόμετρο του Ιανουαρίου, το οποίο και παρουσιάζουμε σήμερα, «ανεξάρτητα από τις κομματικές σας προτιμήσεις, εσείς προσωπικά, ποιος νομίζετε ότι είναι καταλληλότερος να διαδεχτεί τον Αλέκο Αλαβάνο στην ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ. Ο Φώτης Κουβέλης, ο Αλέξης Τσίπρας, και οι δύο, ή κανένας από τους δύο»; Απαντήσεις.

Γ. Μαυρή: Στο σύνολο των ερωτώμενων, το 39%, περίπου τέσσερις στους δέκα προτιμά τον Αλέξη Τσίπρα. Τρεις στους δέκα, ποσοστό 29%, το Φώτη Κουβέλη.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Αυτό είναι η κοινή γνώμη. Δεν είναι οι ψηφοφόροι του ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ, ούτε τα μέλη του, ή κάτι τέτοιο.

Γ. Μαυρή: Μεταξύ των ψηφοφόρων του ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ, που δεν είναι αυτοί φυσικά και αυτοί που θα ψηφίσουν, ο ένας στους δύο, το 50% δείχνει να προτιμά τον Αλέξη Τσίπρα. Ο ένας στους τέσσερις, το 26%, η σχέση δηλαδή είναι δύο προς ένα, προτιμάει τον κ. Κουβέλη. Επομένως, έχουμε ένα αρκετά καθαρό, αυτή τη στιγμή που συζητάμε, προβάδισμα του Αλέξη Τσίπρα. Το ενδιαφέρον όμως είναι ότι η διεισδυτικότητα, ας ονομάσω έτσι αυτές τις θετικές γνώμες του Αλέξη Τσίπρα, αφορά και το χώρο του ΠΑΣΟΚ και το χώρο του ΚΚΕ σε μεγάλο βαθμό. Και μεταξύ των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί από κει εισπράττει αυτή τη στιγμή ο ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ τα μεγαλύτερα οφέλη του, προτιμούν τον Αλέξη Τσίπρα που σημαίνει ενδεχομένως ότι μία αλλαγή – μια διαδοχή ηγεσίας, μπορεί ενδεχομένως να λειτουργήσει ενισχυτικά των τάσεων που βλέπουμε αυτή τη στιγμή.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Άλλωστε ο κ. Τσίπρας δεν χάνει ευκαιρία να διαδηλώσει το ενδιαφέρον του για μια συζήτηση με το ΚΚΕ, βέβαια από κει δεν βρίσκει το ίδιο ενδιαφέρον. Και βλέπω και ότι μεταξύ των ψηφοφόρων του ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ, υπάρχει μεγάλο ρεύμα για τον κ. Τσίπρα.

Γ. Μαυρή: Ναι, είπα και προηγουμένως το 50% έναντι 26%. Είναι αρκετά μεγάλη η διαφορά.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Μάλιστα. Τώρα, στα ζητήματα ικανοποίησης από τη λειτουργία της κυβέρνησης και της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Ένας σταθερός δείκτης που τον έχουμε σε όλα τα βάρόμετρα. Μήνα-μήνα δεν τον πάμε αυτόν, ή κάθε δύο μήνες;

Γ. Μαυρή: Τώρα τον έχουμε εντατικοποιήσει, είναι σε μηνιαία βάση. Αυτό, όπως περιμένει κανείς, καταγράφει εξαιρετικά υψηλά ποσοστά δυσαρέσκειας και από την κυβέρνηση και μεγαλύτερα από την αντιπολίτευση. Οκτώ στους δέκα πολίτες είναι δυσαρεστημένοι με την κυβέρνηση. Εννιά στους δέκα πολίτες με την αντιπολίτευση. Είναι συνολικά τα ποσοστά. Δεν νομίζω ότι έχει να σχολιάσει κανείς κάτι άλλο πέραν αυτού.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Συνάδουν με το αρχικό αποτέλεσμα που είχατε βρει, πως πάνε τα πράγματα στη χώρα. Σε λάθος κατεύθυνση μας είχαν πει το 74% και εδώ οι δυσαρεστημένοι είναι 79% από την κυβέρνηση, 91% από την αντιπολίτευση.

Γ. Μαυρή: Η ιδιοτυπία της συγκυρίας Μπάμπη, είναι ακριβώς ότι για πρώτη φορά η κρίση – η δυσαρέσκεια από τη διακυβέρνηση συμπαρασύρει και την εναλλακτική λύση. Μέχρι τώρα δεν είχε

υπάρξει αυτού του είδους η τάση στη μεταπολίτευση. Αυτή τη στιγμή φαίνεται ότι και τα δύο κόμματα της διακυβέρνησης, και το κυβερνών και της αξιωματικής αντιπολίτευσης, κινούνται στην ίδια φορά, δηλαδή, καθοδικά.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Πράγματι και γι αυτό και το ερώτημα που το ακούω συνεχώς και το ακούω μάλιστα και διατυπωμένο υπό τύπων σπουδαίων αναλύσεων ότι «μα πως είναι δυνατόν να χάνει ο Καραμανλής και να μην κερδίζει ο Παπανδρέου», κανείς πρέπει να κάθεται να κοιτάζει, να βλέπει και να παραδέχεται και να αποδέχεται ότι ο κόσμος αλλάζει. Ο τόπος αλλάζει και ότι ενδεχομένως και τα ενδιαφέροντά του αλλάζουν και οι τοποθετήσεις του. Να πάμε και στην επόμενη ερώτηση, «ποια είναι η καλύτερη κυβέρνηση» άλλος ένας τυπικός δείκτης που μετράς. Εδώ η απάντηση καμία από τις δύο, που πάντοτε εμένα το μάτι μου εκεί τρέχει Γιάννη Μαυρή, έχει φτάσει στο 47%.

Γ. Μαυρή: Εδώ και καιρό αποτελεί την πρωτεύουσα επιλογή των ερωτώμενων.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Η μη-κυβέρνηση.

Γ. Μαυρή: Όχι, η απόρριψη και των δύο εκδοχών. Το 47% είναι ένας στους δύο πολίτες. Σαν να σου λέει δεν πιστεύω ότι καμία από τις δύο κυβερνήσεις είναι καλύτερη για τη χώρα. Είναι εντυπωσιακό νούμερο. Φυσικά δε σημαίνει ότι πρέπει να τραβάμε τα πράγματα από τα μαλλιά, ή να θεωρούμε ότι αυτή η τάση μπορεί και να αλλάξει και να τροποποιηθεί αλλά σίγουρα αυτή τη στιγμή που συζητάμε είναι ένα πολύ σοβαρό ποσοστό.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Άρα διαβάζοντας όλοι οι πολιτικοί, αλλά και οι αναλυτές, αλλά και όσοι ενδιαφέρονται για την πολιτική, βλέποντας λοιπόν τις τάσεις αυτές που μόλις παρουσιάσαμε, δυσαρέσκεια, δεν πάνε καλά τα πράγματα, καμία από τις δύο μεγάλες ομάδες δεν τις θέλω για κυβέρνηση, υπάρχει έδαφος συζήτησης για να δούνε τι γίνεται και τι πρέπει να συμβεί ενδεχομένως στα πολιτικά πράγματα.

Γ. Μαυρή: Νομίζω ότι είναι αναγκαστική αυτή η συζήτηση. Έχουμε μπει θέλοντας και μη σε αυτή τη φάση.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Να πούμε ότι μια κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ παίρνει μόλις 19% και μια κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας 28%. Όμως, 28% είχε και τον προηγούμενο μήνα η Νέα Δημοκρατία, ενώ 19% είχε και τον προηγούμενο μήνα και το ΠΑΣΟΚ. Άρα;

Γ. Μαυρή: Υπάρχει μια σταθεροποίηση αυτής της αρνητικής εικόνας για τα δύο κόμματα.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Να θυμίσουμε ότι τον Ιούλιο του 2007, λίγο πριν τις εκλογές, το καμία από τις δύο αντί του 47% που είναι τώρα, ήταν 32%. Λοιπόν, οι δείκτες οι γνωστοί, ο καταλληλότερος πρωθυπουργός.

Γ. Μαυρή: Αυτός είναι αντίστοιχος δείκτης και μετράει την επίδραση του προσώπου, του αρχηγού στον κομματικό ανταγωνισμό για την διακυβέρνηση. Είδαμε πριν ποια είναι η καλύτερη κυβέρνηση, τώρα ποιος είναι ο καταλληλότερος πρωθυπουργός. Η εικόνα εδώ είναι σχετικά καλύτερη για τα δύο κόμματα, όταν μετράμε την επίδραση των προσώπων. Πάντως και εδώ στην ουσία έχουμε ένα αυξημένο ποσοστό των πολιτών, το 30%, ήταν 24% που απορρίπτει και τα δύο πρόσωπα και τον κ. Καραμανλή και τον κ. Παπανδρέου. Ο κ. Καραμανλής εξακολουθεί να προηγείται με 42%, ενώ είχε 43%. Ο κ. Παπανδρέου έχει 24%, ενώ είχε 27%. Επομένως, υπάρχει μία μείωση και για τους δύο, μεγαλύτερη και εδώ για τον κ. Παπανδρέου. Να πω επίσης, για ιστορικούς λόγους, ότι αυτό το ποσοστό του κ. Καραμανλή, το 42% είναι το χαμηλότερο, το κάτωτερο όριο, αν θέλεις σε αυτό το δείκτη, που έχουμε δει ποτέ στο Βαρόμετρο από το 2004 και μετά. Έχει ξαναβρεθεί τέτοιο ποσοστό μόνο τον Φεβρουάριο του 2006, λόγω της κρίσης των υποκλοπών τότε.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Γιάννη Μαυρή, πάντοτε υποστήριζες ότι η κρίση των υποκλοπών είναι η μεγαλύτερη κρίση πολιτικά που είχε περάσει η πρώτη κυβέρνηση του κ. Καραμανλή και της Νέας Δημοκρατίας. Τώρα εδώ η κρίση Ζαχόπουλου εμφανίζεται ως μία κρίση πολύ μεγάλη.

Γ. Μαυρή: Είναι πολύ μεγάλη κρίση.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Και θίγει απευθείας το πρόσωπο και την επιρροή του κ. Καραμανλή.

Γ. Μαυρή: Νομίζω ότι αυτή η παρατήρησή σου ισχύει. Όντως υπάρχει επίπτωση και αυτό είναι ένα νέο δεδομένο, νομίζω, σε αυτή την έκταση, στην εικόνα του πρωθυπουργού.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Πολύ καλά. Και το επόμενο ερώτημα το οποίο έχεις βάλει και το οποίο συνήθως βάζεις είναι «ποιος, αν σήμερα γίνονταν εκλογές, πιστεύουμε ότι θα τις κέρδιζε».

Γ. Μαυρή: Σε αυτό το ανεπίκαιρο, αυτή τη στιγμή ερώτημα το οποίο το μετράμε για λόγους χρονοσειράς.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Γιατί λες ότι είναι ανεπίκαιρο;

Γ. Μαυρή: Θέλω να πιστεύω.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Ναι, αλλά υπάρχουν πολλοί που ήδη τους προηγούμενους μήνες προέβλεπαν ότι ο Καραμανλής θα κάνει γρήγορα τις εκλογές και υπάρχουν αρκετοί τώρα, λιγότεροι από όσους πριν λίγους μήνες που εξακολουθούν να το σκέφτονται, ότι ίσως να γίνουν γρήγορα οι εκλογές. Και

δικαιολογούνε τις κινήσεις Βενιζέλου, δικαιολογούνε τις κινήσεις Τσίπρα, που δεν τις έχει κάνει ακόμα ο άνθρωπος, και διάφορα άλλα.

Γ. Μαυρή: Δεν νομίζω ότι υπάρχει εχέφρον πολιτικός ανάμεσα στα δύο μεγάλα κόμματα, που να συζητάει σήμερα το ενδεχόμενο προσφυγής στις κάλπες. Αυτό το οποίο τίθεται ως θέμα στην επικαιρότητα είναι οι προσεχείς ευρωεκλογές, οι οποίες θα γίνουν σε δεκαοκτώ μήνες, το καλοκαίρι του 2009.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Σε ενάμιση χρόνο.

Γ. Μαυρή: Νομίζω ότι το κλίμα αυτή τη στιγμή είναι εξαιρετικά αρνητικό για τα δύο κόμματα της διακυβέρνησης και με τα δεδομένα που προκύπτουν από την πρόθεση ψήφου, όπως θα δούμε και στην συνέχεια, το πιο πιθανό ενδεχόμενο είναι ότι δεν θα προκύπτει, τουλάχιστον με αυτά τα δεδομένα, αυτοδυναμία σήμερα. Για να ξαναγυρίσω στο δείκτη της παράστασης νίκης, η παράσταση νίκης παραμένει υπέρ της Νέας Δημοκρατίας ακριβώς αμετάλλακτη, δηλαδή οι έξι στους δέκα πολίτες, το 59% θεωρεί ότι αν είχαμε εκλογές θα κέρδιζε η Νέα Δημοκρατία. Ένα πολύ μικρό ποσοστό 13%, είναι πάρα πολύ χαμηλό το ποσοστό, πιστεύει ότι το ΠΑΣΟΚ έχει πιθανότητες εκλογικής νίκης σήμερα. Και 28% θεωρεί ότι κανένα από τα δύο, τώρα αυτό μπορεί να είναι απλώς μια επανάληψη της αντιδικομματικής διάθεσης.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Βεβαίως, αλλά το σημαντικότερο στοιχείο είναι ότι το ΠΑΣΟΚ χάνει αντί να κερδίζει.

Γ. Μαυρή: Το ΠΑΣΟΚ χάνει, ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης χάνει, η κυβερνητική πρόταση του ΠΑΣΟΚ αποδυναμώνεται. Αυτό είναι ένα παράδοξο, τουλάχιστον για τα δεδομένα των κυβερνητικών εναλλαγών που είχαμε στη μεταπολίτευση.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Βεβαίως, δεν είναι τόσο απλό να πούμε ότι κανείς δεν είναι ικανός διότι κάποιος θα βρεθεί στο τέλος, και σίγουρα δεν θα είναι ο Πάσχος Μανδραβέλης αυτός. Πάσχο καλή σου μέρα.

Π. Μανδραβέλης: Το παράδοξο δεν είναι μόνο αυτό. Το παράδοξο είναι το ΠΑΣΟΚ και ο Γιώργος Παπανδρέου χάνει περισσότερο από ότι ο Καραμανλής.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Έχεις μείνει πίσω στην ανάλυσή σου, αλλά Γιάννη Μαυρή το σχόλιο του Πάσχου είναι αυτό που κάνουν όλοι, τι γίνεται; Γιατί χάνει η Νέα Δημοκρατία, χάνει ο Καραμανλής και δεν κερδίζει η άλλη πλευρά. Αυτό είναι ένα ερώτημα. Ποια είναι η δική σου εξήγηση Πάσχο;

Π. Μανδραβέλης: Η δική μου εξήγηση είναι η εξής. Ίσως είναι λίγο πολύπλοκο, δεν μπορώ να πω μία απευθείας εξήγηση. Η δική μου εξήγηση είναι ότι το ΠΑΣΟΚ θεώρησε ότι η Νέα Δημοκρατία είναι πολύ εύκολος αντίπαλος.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Πως είναι δυνατόν να το θεώρησε αυτό βρε Πάσχο μου; Εδώ έχασε τις εκλογές πριν από τέσσερις μήνες.

Π. Μανδραβέλης: Από το 2005 έχει ξεκινήσει η φιλολογία ότι άντε ακόμα να πέσουνε. Μπήκε στη λογική της δεξιάς παρένθεσης και όσο η Νέα Δημοκρατία δεν πέφτει, δηλαδή δεν πέφτει η κυβέρνηση, τόσο οργίζονται περισσότερο οι «πασόκοι» με τον Γιώργο Παπανδρέου που δεν καταφέρνει να την ρίξει. Δεν ξέρω, δεν έχω άλλη εξήγηση για το γεγονός ότι μέσα σε όλο αυτό ο Κώστας Καραμανλής χάνει δύο μονάδες δημοτικότητας και ο Γιώργος Παπανδρέου χάνει οκτώ. Δηλαδή, άλλη λογική δεν μπορώ να έχω. Ο μέσος ψηφοφόρος του ΠΑΣΟΚ οργίζεται με τον Γιώργο Παπανδρέου γιατί ακόμα δεν έχει ρίξει την κυβέρνηση.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Γιάννη Μαυρή.

Γ. Μαυρής: Θα προσέθετα εδώ και την θεωρία των συγκοινωνούντων δοχείων, Πάσχο, με την έννοια ότι αυτή τη στιγμή το ΠΑΣΟΚ δέχεται αμφίπλευρες κριτικές και βρίσκεται στη μέση. Το στοιχείο που ιστορικά ήταν το πλεονέκτημα του ΠΑΣΟΚ, η τοποθέτησή του στο κέντρο του κομματικού συστήματος, τώρα γίνεται μειονέκτημα και αυτό συμβαίνει διότι, αφενός ως προς τη διακυβέρνηση το κυβερνών κόμμα δεν πείθει ότι έχει συγκροτήσει εναλλακτική λύση, από την άλλη πλευρά όμως έχει μια πολύ σοβαρή, από ότι φαίνεται πια, εναλλακτική λύση στα αριστερά του, την οποία δεν καταφέρνει ούτε στις εκλογές ούτε τώρα να αναχαιτίσει, το ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ και την ευρύτερη αριστερά. Επομένως, αυτές οι αμφίπλευρες απώλειες του ΠΑΣΟΚ εξηγούν τη δυσμενή θέση την οποία υπεισέρχεται και από την οποία η ανανέωση της εντολής στην ηγεσία δεν κατάφερε να ανατρέψει.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Γιατί να μην πω και εγώ Πάσχο Μανδραβέλη και Γιάννη Μαυρή, ότι ενδεχομένως πρέπει να εξετάσουμε για δικιά τους δουλειά ότι το ΠΑΣΟΚ έτσι όπως το ξέρανε και έτσι όπως το ξέραν και πολλοί εκ των ψηφοφόρων, δεν είναι το κόμμα της εποχής το οποίο μπορεί να πάρει κοντά του αυτό το κύμα της δυσαρέσκειας, της νέας αναζήτησης.

Γ. Μαυρής: Είναι πολύ ενδιαφέρουσα η παρατήρηση αυτή Μπάμπη.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Δεν βλέπω άλλη εξήγηση.

Γ. Μαυρής: Θα πρέπει να μελετήσουμε λίγο περισσότερο τα κοινωνικά στρώματα, τα οποία αποστασιοποιούνται από τα δύο μεγάλα κόμματα και τα οποία προς το παρόν κατευθύνονται είτε στον

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ είτε στην άκρα δεξιά είτε σε αντιεκλογικές πρακτικές. Είναι δυναμικά στρώματα της ελληνικής κοινωνίας, τα οποία κάποτε τα εκπροσωπούσαν τα δύο μεγάλα κόμματα. Τώρα έχουν πάψει να τα εκπροσωπούν και αυτό νομίζω ότι έχει πολύ ενδιαφέρον.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Πάσχο;

Π. Μανδραβέλης: Αυτό ίσως χρειάζεται περισσότερη ανάλυση. Βεβαίως, διαβάζω σήμερα και μία συνέντευξη του Κώστα Σκανδαλίδη στο ΕΘΝΟΣ, ο οποίος λέει ότι μέσα σε όλη αυτή την κρίση δεν πρέπει να ασχολούμαστε με το ΠΑΣΟΚ και τις εσωτερικές διαδικασίες και όλη η συνέντευξη πλην μιας παραγράφου αφορά το ΠΑΣΟΚ.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Μα λένε και κουταμάρες. Με αυτό πρέπει να ασχοληθούμε εκτός αν το διαλύσουμε.

Π. Μανδραβέλης: Έχει μπει σε ένα κύκλο εσωστρέφειας και μονίμως υπόσχεται ότι έρχεται η καινούρια εποχή όπου θα λύσουμε τις ιδεολογικές αγκυλώσεις, θα προχωρήσουμε κ.λπ. και τελικά μονίμως συζητάει για τα δικά του. Πράγμα που οδηγεί τον κόσμο στο να αποστρέφεται το ΠΑΣΟΚ. Έχει βαρεθεί τελικά με τα όργανα της ΚΟΕ κ.λπ.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Σύμφωνα, αλλά θα παρακαλούσα και τους δυο σας για να έχουνε και οι ακροατές μας την ίδια αντίληψη που έχουμε και εμείς και να μην έχουμε εμείς περισσότερη από εκείνους να δώσεις Γιάννη Μαυρή την εκτίμηση που κάνεις για το Γενάρη 2008, πρώτο μήνα του έτους της πρόθεσης ψήφου.

Γ. Μαυρής: Η εκτίμηση που κάνουμε για την πρόθεση ψήφου σήμερα, είναι: η Νέα Δημοκρατία βρίσκεται στο 39,5%, έχει μία μείωση 1,5% από το Δεκέμβριο που την είχαμε υπολογίσει στο 41%. Είναι πολύ σημαντική μείωση. Το ΠΑΣΟΚ είναι στο 37% από το 38%. Έχει επίσης, πτωτική τάση. Το ΚΚΕ βρίσκεται στο 8% σύμφωνα με την εκτίμησή μας. Ο ΣΥΡΙΖΑ βρίσκεται στο 8%. Έχει μια θεαματική άνοδο δύο μονάδων και θα εξηγήσω και στη συνέχεια τι σημαίνει αυτό πολιτικά. Ο ΛΑΟΣ βρίσκεται στο 4%, στο ίδιο ποσοστό με το Δεκέμβριο. Και τα ΛΟΙΠΑ κόμματα στο 3,5%, από το 3%.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Θα μου επιτρέψεις Γιάννη Μαυρή να θυμίσω στους ακροατές μας ότι η Νέα Δημοκρατία πήρε στις εκλογές 41,8%. Τη βρήκες 41% τον προηγούμενο μήνα και τώρα στο 39,5%. Το ΠΑΣΟΚ πήρε 38,1%, το έβρισκες στο 38% και τώρα είναι στο 37%. Και για τους υπόλοιπους λίγο πολύ το θυμούνται όλοι.

Γ. Μαυρής: Να πούμε ότι σε ποσοστό κάτω από το 40%, δεν έχουμε ξαναβρεί στην εκτίμησή μας το ποσοστό της Νέας Δημοκρατίας όλη αυτή την τετραετία.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Και πριν όποτε γινόντουσαν μετρήσεις την έβρισκες πάνω από το 40%.

Γ. Μαυρήs: Αυτό λέω. Το συμβολικό όριο πρώτη φορά το περνάει προς τα κάτω. Αυτό μεταφράζεται σήμερα θεωρητικά αριθμητικά σε 146 έδρες που σημαίνει μη-αυτοδυναμία.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Δηλαδή, αν είχαμε εκλογές και έπαιρναν αυτά τα ποσοστά...

Γ. Μαυρήs: ... θα είχε το πρώτο κόμμα 146 έδρες, με το σημερινό εκλογικό νόμο.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Που θα είναι και ο επόμενος άλλωστε.

Γ. Μαυρήs: Το ΠΑΣΟΚ με 37%, κάτω από το ποσοστό των εκλογών, συγκεντρώνει περίπου 100 έδρες. Αυτά για να καταλαβαίνουμε τι σημαίνει πολιτικά. Η άνοδος του ΣΥΡΙΖΑ εξηγήσαμε ότι οφείλεται κατά βάση σε διαρροές του ΠΑΣΟΚ, αλλά και εισπράττει και από τη Νέα Δημοκρατία γι' αυτό το ΣΥΡΙΖΑ σήμερα διεκδικεί και την πρωτοκαθεδρία στην αριστερά. Δηλαδή θα μπορούσε εάν είχαμε εκλογές να διεκδικήσει και την τρίτη θέση του τρίτου κοινοβουλευτικού κόμματος.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Να περάσει δηλαδή το ΚΚΕ.

Γ. Μαυρήs: Θα μπορούσε με τη δυναμική που υπάρχει. Αν συνεχιστεί αυτή η δυναμική. Και σημαίνει επομένως μια αρκετά μεγάλη ανατροπή. Αυτή είναι η εκτίμησή μας για τον Ιανουάριο του 2008.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Μη συνεχίσεις. Με έχεις πείσει ότι χρειάζεται ένα άλλο κόμμα. Χρειαζόμαστε ένα καινούριο κόμμα Πάσχο. Το λέω εδώ και μήνες και δεν με ακούς.

Π. Μανδραβέλης: Αυτό βέβαια το έχουμε ζήσει και στο παρελθόν. Και υπήρξαν πολλές συζητήσεις. Το άλλο κόμμα κάθε φορά που ο δικομματισμός βρισκόταν σε κρίση και επιχειρήθηκαν και άλλα κόμματα. Νομίζω ότι είναι πολύ νωρίς για να βγάλουμε συμπεράσματα. Έχουμε ακόμα φυσιολογικά άλλα τρία χρόνια αυτής της διακυβέρνησης.

Γ. Μαυρήs: Θα συμφωνήσω με την εκτίμηση του Πάσχου Μανδραβέλη. Και εγώ είμαι εξαιρετικά επιφυλακτικός στο πως βλέπουμε αυτές τις τάσεις. Να θυμίσουμε εδώ ότι και τη δεκαετία του '90 υπήρξαν κλυδωνισμοί στο δικομματικό σύστημα. Υπήρξε αποδυνάμωση του δικομματισμού στις ευρωεκλογές του '94 και στις βουλευτικές του '96. Υπήρξαν δύο πολύ σημαντικά μορφώματα πολιτικά κόμματα, η Πολιτική Άνοιξη στο χώρο της κεντροδεξιάς και το ΔΗΚΚΙ ως κοινωνική διάσπαση του ΠΑΣΟΚ, τα οποία όμως στη συνέχεια απορροφήθηκαν. Πιστεύω ότι οι κλυδωνισμοί του δικομματισμού που είναι πραγματικό φαινόμενο και εκδηλώνονται, θα είναι και πιο βαθύς και πιο μακροχρόνιοι. Αυτό φυσικά δεν προδικάζει την έκβαση αυτής της αναμέτρησης. Δεν είναι εύκολο πράγμα και δεν συμβαίνει συχνά στα κομματικά συστήματα, να ανατρέπονται και να διαλύονται ριζικά, όπως για παράδειγμα συμβαίνει στην

Ιταλία. Είναι η εξαίρεση του κανόνα. Είναι πιθανό να συνεχίσει για αρκετό χρονικό διάστημα και να παίζεται Μπάμπη, η έκβαση αυτής της τάσης, που σίγουρα σήμερα είναι εντονότατη η δυσαρέσκεια από τα δύο μεγάλα κόμματα.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Μάλιστα. Πάσχο;

Π. Μανδραβέλης: Ναι. Εγώ πιστεύω ότι η φθορά του δικομματισμού υπάρχει. Απλώς δεν πιστεύω στις ριζικές μεταβολές στο πολιτικό σύστημα, ότι ξαφνικά μέσα σε ένα- δύο χρόνια θα διαλυθούν τα μεγάλα κόμματα και θα αποκτήσουν ένα ιταλικό τοπίο. Υπάρχει η φθορά στο δικομματισμό, όσο το κράτος δεν θα έχει τόσο μεγάλο αντίκτυπο στην οικονομία και στην κοινωνία, η φθορά του δικομματισμού θα υπάρχει αλλά δε νομίζω ότι θα έχουμε ρίζεις αυτού του τύπου με ένα νέο κόμμα που ξαφνικά θα τα σαρώσει όλα και θα γίνει ο κύριος παίχτης.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Εγώ δεν είπα ότι θα τα σαρώσει όλα.

Π. Μανδραβέλης: Ναι. Βέβαια για να υπάρξει τρίτο κόμμα πρέπει να υπάρξει και μια κοινωνική πρόταση. Μια κοινωνική πλατφόρμα. Μια ιδεολογική πλατφόρμα, την οποία δεν βλέπουμε να εμφανίζεται από πουθενά, πέρα από ένα φιλελεύθερο λόγο, ο οποίος τώρα λίγο αρχίζει αλλά δεν μορφοποιείται σε κανένα πολιτικό κόμμα αυτή τη στιγμή.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Μάλιστα. Σε αυτό δε διαφωνώ ούτε εγώ βεβαίως, Γιάννη Μαυρή και Πάσχο Μανδραβέλη πλην όμως εκείνοι οι οποίοι με τον Α ή Β τρόπο, με όποιον τρόπο, σωστό, ή λανθασμένο επιδιώκουν να επηρεάσουν κυρίως μέσω των Μαζικών Μέσων ενημέρωσης. Αυτοί έχουν στο μυαλό τους ένα μόρφωμα, ή κάποιους πολιτικούς που τους έχουν στο τσεπάκι. Δεν ξέρω που τους έχουν, αλλά τους υπολογίζουν πάντως.

Γ. Μαυρής: Σαφώς, αλλά μην ξεχνάς Μπάμπη ότι τα μεταπολιτευτικά Μέσα Ενημέρωσης έχουν καταφέρει να αποτελούν μέρος του προβλήματος, όπως φαίνεται έκδηλα στη σημερινή, στην παρούσα κρίση, επομένως, δεν διαθέτουν την ισχύ και τη νομιμοποίηση. Αντιθέτως, βγαίνουν αποδυναμωμένα από αυτή την ιστορία, για να επηρεάσουν με τον παρεμβατισμό την πολιτική εξέλιξη.

Π. Μανδραβέλης: Και αυτό φάνηκε στα εσωκομματικά του ΠΑΣΟΚ. Πολύ απλά.

Γ. Μαυρής: Θα έλεγα και στις εκλογές του 2004 και του 2007.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Μάλιστα. Άρα, έχουμε ένα τοπίο το οποίο έχει μία ρευστότητα και το Βαρόμετρο όπως συνήθως άλλωστε τη συλλαμβάνει και μας την αναμεταδίδει. Πάσχο Μανδραβέλη να σε ευχαριστήσω πολύ για την παρουσία σου και τα σχόλιά σου, θα τα πούμε και από κοντά.

Π. Μανδραβέλης: Καλημέρα.

Μπάμπης Παπαδημητρίου: Γιάννη Μαυρή σε ευχαριστώ βεβαίως, όπως πάντοτε, για τις εξηγήσεις στο Βαρόμετρο και για το ίδιο το Βαρόμετρο. Πάντως εσείς σίγουρα πήρατε την εικόνα. Τα πράγματα είναι υπό επανεξέταση και το ζητούμενο είναι προς τα πού οδεύομεν. Αυτό θα είναι, βεβαίως, και το αντικείμενο των συζητήσεών μας εδώ ούτως ή άλλως κάθε μέρα. Γιάννη Μαυρή, καλή σου μέρα, σε ευχαριστώ πολύ.

Γ. Μαυρής: Καλή μέρα και από μένα.